

Automatisering Gids

Top bedisselt aanpak piraterij

Laatste update: 13-6-2008

door: Thijs Doorenbosch

-
- Verdrag tegen illegale praktijken eind dit jaar rond
 - 'Draconische maatregelen liggen in het verschiet'

Een aantal grootmachten bespreekt deze weken achter gesloten deuren maatregelen die de bestrijding van piraterij moet vereenvoudigen. Een discussiestuk van de bijeenkomst lekte vorige week uit.

Naar verwachting resulteren de bijeenkomsten met vertegenwoordigers van onder meer de Verenigde Staten, Japan, Australië, de Europese Unie en Zwitserland voor het eind van het jaar in de Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA). Met dit verdrag willen de deelnemende overheden hun opsporing en vervolging van allerlei vormen van misbruik van intellectueel eigendom op elkaar afstemmen. In veel gevallen gaat het om illegale activiteiten waar personen uit meerdere landen bij betrokken zijn.

Critici hekelen de ondemocratische manier waarop dit verdrag tot stand komt. "Zelfs Europarlementariërs waren tot voor kort niet op de hoogte van deze besprekingen", zegt Ante Wessels, secretaris van de stichting Vrijdschrift. "Het Europees Parlement komt straks voor voldongen feiten te staan." Ook betrokken organisaties als Brein, die in Nederland de belangen van auteursrechthebbenden op internet behartigt en de branchevereniging voor hostingproviders DHPA (Dutch Hosting Provider Association) wisten niet van het ACTA-overleg.

Jan-Willem des Tombe, secretaris van de DHPA, betreurt dat. "Wij hebben juist de afgelopen maanden stappen gezet om samen met NICC (Nationale Infrastructuur Cyber Crime) in goed overleg tot een doeltreffende en werkbare opsporing te komen." De aanpak van het ACTA-overleg leidt volgens Des Tombe alleen maar tot het ontstaan van een achterdochtige houding waardoor straks een draagvlak voor de maatregelen ontbreekt.

Uit het gelekte document blijkt onder meer dat een speciale rol wordt toebedeeld aan internetaanbieders en hosting providers. In ruil voor een vrijwaring van aansprakelijkheid bij de constatering van strafbare feiten, moeten zij alle medewerking verlenen aan de opsporing. Dat betekent in praktijk dat zij veel makkelijker kunnen worden gesommeerd de gegevens over hun klanten inzichtelijk te maken voor politie en justitie.

"Wij juichen elk initiatief toe dat ISP's en hostingproviders ertoe aanzet mee te werken en inzicht te geven in hun abonneebestanden", stelt Tim Kuik, directeur van de Stichting Brein, die de belangen van onder meer muziek en filmproducenten in Nederland behartigt. Hij zegt in de praktijk de meeste problemen te ondervinden van hostingproviders die domeinnamen onder eigen naam registreren en vervolgens doorverhuren aan anonieme partijen die daar illegale activiteiten mee ontplooiën. "Zij kunnen zich nu verschuilen achter het feit dat zij geen gegevens van hun klanten hebben."

Dergelijke praktijken komen Jan-Willem des Tombe onbekend voor. "Niet alle hostingproviders zijn lid van DHPA, maar dit is voor het eerst dat ik hiervan hoor."

Ondanks het overleg dat Des Tombe heeft met onder meer het ministerie van Justitie over maatregelen tegen cybercrime, past hij voor een rol als politieagent voor de hostingbedrijven. "Wij hebben vooral belang bij duidelijke regels hoe te handelen in voorkomende gevallen. Wanneer daar investeringen voor nodig zijn, moet er bovendien een passende kostenvergoeding komen."

Wessels van Vrijdschrift vreest dat het ACTA-overleg uiteindelijk een verdrag oplevert dat vanuit privacy-oogpunt nog slechter is dan het voorstel voor de Europese Richtlijn IPRED2 over deze materie. Die is nu al twee maal door het Nederlandse

parlement verworpen en die kritische houding is door andere lidstaten overgenomen.

Wessels noemt de anti-piraterijmaatregelen een voorbeeld van gereedschap dat is bedoeld om internationaal terrorisme te bestrijden, maar dat uiteindelijk wordt toegepast om individuele burgers aan te pakken die misschien zelfs onbewust een misstap begaan. "Het auteursrecht is verouderd en wordt toegepast op een volstrekt nieuwe technologie waar de regeling nooit voor is bedoeld. De Hollywood-industrie, zo noem ik het maar even, is echter machtig en heeft grote invloed op met name de Amerikaanse overheid. Daardoor dreigen nu voor relatief kleine vergrijpen draconische maatregelen waarbij als het ware de opsporingsdiensten je huis binnen mogen dringen en op een vergaande manier je privacy schenden."

Printer deelt illegale bestanden

Onderzoekers van de Universiteit van Washington hebben aangetoond dat de methoden die de muziek- en filmindustrie doorgaans gebruiken om het verhandelen van illegale kopieën over netwerken als BitTorrent op te sporen, niet deugen. Zij slaagden erin machines die nog nooit een illegaal bestand hadden gedeeld door de opsporingsagents van de auteursrechtenorganisaties te laten aanmerken als machines die onmiddellijk 'uit de lucht' moesten worden gehaald. Het ging om printers en draadloze accesspoints. Ook tonen zij aan dat de monitoring agents zich herkenbaar gedragen op BitTorrent-netwerken en dus snel aan effectiviteit zullen verliezen. De onderzoekers waarschuwen voor een wapenwedloop tussen gebruikers van P2P-netwerken en de auteursrechthebbenden.

Verschenen in: Automatisering Gids nr. 24, 2008